

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2023
SECOND SEMESTER

Subject: Research Methodology (IC22-201)

Date: 27/12/2023

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Give an imaginary table and graph based on level education of 100 samples and discuss it in 250 words.
 2. What is Social Research? Discuss the difficulties faced by a researcher in during the process of research
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Describe the advantages and disadvantages of interview technique in social research
 2. Discuss the merits and demerits of observation method
 3. Describe any two types of research design with the help of examples
 4. Discuss any four types of sampling with the help of examples
 5. Describe the advantages and disadvantages of secondary data
 6. Describe in detail the process of research work with the help of flow chart
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Explain the significance of computer in social research
 - b) Discuss the need of checking of plagiarism in social research
 - c) Prepare an imaginary questionnaire of ten questions based on education and income
 - d) Discuss the significance of review of literature in social research

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. शिक्षणाच्या स्तरावर आधारित १०० नमुन्यांची काल्पनिक सारणी आणि आलेख द्या आणि त्यावर 250 शब्दांत चर्चा करा
 २. सामाजिक संशोधन म्हणजे काय? संशोधन प्रक्रियेदरम्यान संशोधकाला येणाऱ्या अडचणींची चर्चा करा
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. सामाजिक संशोधनात मुलाखत तंत्राचे फायदे आणि तोटे यांची चर्चा करा
 २. निरीक्षण पद्धतीचे गुण आणि दोष यांची चर्चा करा
 ३. कोणत्याही दोन प्रकारच्या संशोधन आराखड्यांचे (research design) उदाहरणांच्या सहाय्याने वर्णन करा
 ४. कोणत्याही चार प्रकारच्या नमुना निवडीचे उदाहरणांच्या सहाय्याने चर्चा करा
 ५. दुय्यम स्रोताचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा
 ६. संशोधन कार्याच्या प्रक्रियेचे प्रवाह चित्राच्या (flow chart) मदतीने तपशीलवार वर्णन करा
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) सामाजिक संशोधनात संगणकाचे महत्त्व स्पष्ट करा
 - ब) सामाजिक संशोधनात वाङ्मयचौर्य (साहित्यिक चोरी) (plagiarism) तपासण्याच्या गरजेची चर्चा करा
 - क) शिक्षण आणि उत्पन्नावर आधारित दहा प्रश्नांची काल्पनिक प्रश्नावली तयार करा
 - ड) सामाजिक संशोधनात साहित्याचा आढावा (review of literature) घेण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा